

Ne, ti ne! Ili o drukčijatosti: predstava o prihvaćanju koja se ne zaboravlja

Foto: Kazalište Mala scena

16. veljače 2015 16:26

Veličanstven projekt – **Ne, ti ne! Ili o drukčijatosti**, kazališta Mala scena, koje se nekako uvijek pozitivno ističe na neovisnoj kazališnoj sceni, ostat će zapamćen i hvaljen. Od „nevidljive“ neurološke bolesti, epilepsije, u Hrvatskoj boluje preko 40 tisuća stanovnika, a stigmatizaciju bolesnika i nerazumijevanje okoline umjetnici će suzbijati predstavom te edukacijom koja će se provoditi po hrvatskim odgojno obrazovnim ustanovama. Kako razlikovati napadaje, kako pomoći epileptičaru i kako se ponašati u društvu kronično oboljele osobe, pitanja su na koje će djeca dobiti odgovore, ali tek kao putokaz za jedno sasvim univerzalno obrazloženje. „Drukčijasti“ nisu neprijatelji, a prihvaćanje onoga što ne možemo razumjeti odraz je emocionalne inteligencije i zrelosti.

Niko i Tea su brat i sestra kojima planove o igri kvari Ruben, novi dječak u kvartu, stranac u zemlji s neobičnim svakodnevnim navikama, ali novim idejama za igranje. Djeca se zbližavaju tragajući za načinima u kojima u igru mogu biti uključeni svi. Do nesuglasica dolazi u trenutku kada novi dječak saznaje da Niko boluje od nevidljive bolesti koja ga tjera da radi neobjašnjive stvari poput treskanja, padanja na pod, zagledavanja u prazno i sl. Rubenova mama, od straha da neće znati reagirati ukoliko Niko doživi napadaj ispred nje, zabranjuje Rubenu da ga pozove na rođendan.

Uz taktove popularne pjesme po kojoj je predstava dobila ime, svjedoci smo tipične dječje igre na sceni. Troje sasvim različitih školaraca neprestano osmišljava igre koje će ih zabaviti, ali i razjasniti im

životne situacije koje teško prihvaćaju. Zašto je Niko „drukčijast“, zašto je nekoj djeci to povod za irugivanje i zašto je ponekad teško brinuti o drukčijima, onima koji zahtijevaju više pažnje i truda?

Angažirane predstave često znaju otići u puko razjašnjavanje pravila, činjenica, metoda, forsiraju znanstvene pojmove i prikaze što na kraju završi kao sat prirode i društva, a ne kao umjetničko djelo. „Ne, ti ne!“ nije jedna od takvih predstava. Suptilnost je njezina najveća vrijednost. Ni u jednom trenutku nemamo dojam da se likovi prestaju igrati. Edukativni dio u kojemu zaista saznajemo sve bitno o epilepsiji, o vrstama napadaja, o načinu na koji možemo pomoći ili odmoći, savršeno je uklopljen u scensku igru koju djeca osmišljavaju. Jedan drugome objašnjavaju zašto je tomu tako i to iznimno slikovito. Ipak, izbjegnute su scene realnog prikaza epileptičkog napadaja što je zasigurno prednost. Djeca će iz predstave izvući ključne informacije o bolesti kao i nekoliko načina na koji mogu prepoznati signale i djelovati pravovremeno.

Valja istaknuti kako je epilepsija, iako vodilja cijeloga projekta, tek dio priče u kojoj se djeca dotiču raznih nelogičnosti i nametnutih pravila o razlikama među dobi, spolu, razmišljanju. Zašto se djevojčice u pravilu ne igraju gusara i trebale bi voljeti roza boju? Što ako dječak voli roza boju, a djevojčica obožava igrati se gusara? Tko nameće nerazumljiva pravila i tko djeci brani da se igraju i žive u svijetu koji njima odgovara, pitaju se Tea, Niko i Ruben. Bore se protiv vlastitih predrasuda, roditeljima objašnjavaju život kojega su ponekad svjesniji nego odrasli. Pomiču granice i rješavaju se iracionalnih strahova. Kroz igru, kroz humor, otvorenim srcem i umom.

„Ne, ti ne!“ predstava je koja se ne zaboravlja. Ostavlja pomalo gorak okus u ustima, ali srce puno sreće i nade u buduće generacije, želju za rad na sebi, na vlastitim ograničenjima i predrasudama te potiče na pozitivno djelovanje.

Djeca će ju prihvatiti s veseljem jer ni u kojem trenutku autorski tim nije zaboravio kome se prvenstveno obraća i kojim tonom im mora prići. Predstava ne sadrži uznemirujuće scene i ponekad nam se učini da je ova teška bolest, tek dio nečije dobro osmišljene igre, nestvarna i nevidljiva. No u tome i jest veličina projekta. Učiniti nevidljivo vidljivim, ali ne i zastrašujućim. Prihvatimo i to kao igru. Jer život, sam po sebi, veseo ili tužan, zdrav ili bolestan, lakši je ako se u njemu malo manje žalimo, a puno više igramo.

Ocjena: Čista petica!

Dob: 7+

Redateljica: Nora Krstulović

Glume: Mateja Majerle, Marko Hergešić i Petar Atanasoski

Tekst: Kristina Gavran

Trajanje: 45 minuta